

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 1

от редовно заседание, състояло се на 11.01.2024 г.

ПРИСЪСТВАТ: Соня Момчилова – председател, Габриела Наплатанова, Галина Георгиева, Пролет Велкова

ОТСЪСТВА: Симона Велева

Начало на заседанието: 11:00 часа, водено от Соня Момчилова

Съставил протокола – Николина Джидрова

ДНЕВЕН РЕД:

1. Отчет на генералния директор на Българското национално радио за периода 1 май – 31 октомври 2023 г.
2. Доклад от дирекция Мониторинг и анализи относно фокусирано наблюдение на отразяването на футболните протести в София на 16.11.2023 г.
Вносител: Е. Станева
Докладва: З. Гюрова
3. Доклади от дирекция Лицензионни, регистрационни, правни режими и международна дейност относно:
 - а) уведомителни писма от Агенция Атлантик ЕООД, Агенция Витоша ЕООД, Радио Веселина ЕАД, Радио Експрес АД и Инвестор.бг АД за вписани в ТРРЮЛНЦ към Агенция по вписванията промени;
 - б) информация за вписани в ТРРЮЛНЦ към Агенция по вписванията промени по партидите на доставчици на медийни услуги, за които Съвета за електронни медии не е уведомен;
 - в) административнонаказателно производство, образувано с АУАН № НД-01-26/2023 г.
Вносител: Е. Станева
Докладва: Д. Петрова, Вл. Павлов

Разни

- Предложение от Г. Наплатанова – член на СЕМ, за изменение на Критериите за оценяване на кандидатите за лицензии за осъществяване на радиодейност, включително тяхната относителна тежест при определяне на комплексната оценка

при провеждането на конкурси за издаването на лицензии за радиодейност по реда на чл. 116 и следващите от ЗРТ.

Информации

- Доклад от И. Люцканов, дирекция ЛРПРМД, относно проведен семинар на тема „Видимост на аудио-визуално съдържание и услуги от общ интерес“, проведен в Страсбург, Франция.

Соня Момчилова поздрави уважаемите си колеги и скъпите гости, членовете на Управителния съвет и генералния директор на Българското национално радио господин Милен Митев, които в първа точка от дневния ред ще представят Отчет за дейността на БНР за периода 1 май - 31 октомври 2023 г. Госпожа Момчилова отбеляза, че това е първото заседание на СЕМ за 2024 г. и пожела на всички новата година да е по-добра, по-успешна, по-резултатна, по-смислена и по-щедра. Повече слушатели и повече рекламодатели за БНР. Преди да пристъпят към изслушване на отчета, предложи да се гласува дневния ред.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Приема дневния ред.(Приложение 1)

ПО ТОЧКА ПЪРВА: Отчет на генералния директор на Българското национално радио за периода 1 май – 31 октомври 2023 г. (Приложения 2, 3, 4)

Присъстват от БНР: Милен Митев – ген. директор, Албена Миланова, Валери Запрянов, Димитър Димитров и Теодосий Спасов – членове на УС на БНР.

Соня Момчилова: Господин Митев, заповядайте, Вие сте.

Милен Митев: Уважаема госпожо председател, уважаеми членове на Съвета, благодаря Ви за възможността да представим отчета за поредния шестмесечен период от настоящия управленски мандат на Българското национално радио. На Вас и на всички, които ни гледат и слушат чрез интернет, желая една успешна и спокойна година. Дано да ни донесе здраве, повече добри новини и ако не постигнем най-накрая спокойствието, за което си мечтаем, то поне да си пожелаем сили, за да се преборим с предизвикателствата, които ни очакват. По отношение на самия отчет ще се постарая да бъда сравнително кратък, така че ако имате въпроси по него да ги зададете. Имаме една кратка презентация, да направим малко по-интерактивни нещата. През настоящия период от няколко месеца насам вече имаме социологически данни, които са изготвени по поръчка на Българското национално радио. Знаете, през последната година и половина течеше един процес на обжалване на процедурата, която бяхме пуснали по реда на Закона за обществените поръчки. В крайна сметка, след успешното ѝ приключване, сключихме договор с агенцията ЕСТАТ, която сега провежда проучванията за нас. Първоначалните данни, които започнахме да получаваме в края на миналата година от тях са доста положителни. Показателите на нашите ефирни програми растат, ХОРИЗОНТ е лидер в българския радиоефир с над 20% от аудиторния дял и 35% месечно покритие за цялата група на Българското национално радио. Следващият слайд показва графиката със слушаемостта. Разбира се, бихме могли да предоставим много по-подробни данни, за да не затормозяваме сега нещата с цифри. Във всеки един момент над 75 хил. души слушат най-популярната ни програма, програма Хоризонт, като данните от проучването показват, че най-слушаното предаване е „Преди всички“, което постига рейтинг от 3,3% или средно 180 хил. души

през месец октомври 2023 г. А пък най-харесваното предаване от слушателите е „Хоризонт до обед“, чийто рейтинг е близо до този на „Преди всички“, малко след него с 3%, достига до средно 163 хиляди души. Друг показател, който ни радва е, че расте броят на читателите на нашия интернет сайт. След като дълго време бяхме достигнали едно плато от около милион и половина месечни читатели, вече имаме месеци, в които постигаме около и малко над два милиона потребители на месечна база. Като това, което особено много ни радва е, че по-голямата част от тази аудитория е в активната възрастова група. За първи път в края на миналата година постигаме над 50% от аудиторията на сайта да е в категорията 25 до 54 години, което е доста различно от демографския профил на ефирните ни програми и показва, че сайтът успява да ги допълни, така че вкупом с това, което предлагаме в ефира и в интернет, да достигаме до максимално широка аудитория. Потреблението на сайта е най-много през мобилни телефони, достига до 70% в някои месеци, което показва, че потребителските навици, поне що се отнася до медийно съдържание през интернет, очевидно се насочват във все по-голяма степен към мобилните устройства, натам са насочени и нашите бъдещи усилия, за които ще поговорим малко по-късно. Съвсем наскоро, в последните седмици започнахме да експериментираме и с въвеждането на звуков прочит на нашите текстови статии на сайта, използвайки изкуствен интелект, който се обучава с гласа на главния редактор на сайта. В началото ми беше много странно да чуя един глас, който хем ми е познат, хем не ми е познат, но е учудващо, да не кажа стряскащо, колко бързо този софтуер се научава. Първите няколко статии бяха пълни с грешки, с една интонация като робот от филм от 70-те години, само няколко дни по-късно вече се изчитат много по-гладко текстовете, така че софтуерът се обучава непрекъснато. Предаването Musicology е един много добър пример не само за начина, по който се опитваме да подкрепяме млади музиканти, а и за добро медийно сътрудничество. Преди няколко месеца успяхме да постигнем споразумение с Нетинфо и вече продуктът Musicology се разпространява и чрез техните сайтове и платформи, което се надявам за бъдеще да допринесе още повече за неговата популярност. Така те припознаха и идеята да се дава трибуна на млади и независими музиканти, които трудно биха намерили широко поле за досег с аудиторията по друг начин и вярвам, че това е един от пътищата за развитие на Българското национално радио напред, с все повече партньорства с други медии, които винаги съм смятал, че са повече наши партньори отколкото наши конкуренти поради ролята ни като обществена медия. Имаме повишаване на броя на аудиторията и в социалните мрежи, например Instagram профильт ни вече достига до над 38 500 акаунта, тоест съдържанието, което публикуваме там вече се чете не само от тези, които специално са последвали нашия Instagram канал. Точно в началото на настоящия отчетен период започнахме един друг медиен експеримент, видеоподкасти, които се разпространяват чрез нашия сайт и чрез YouTube. Най-гледан от тях се оказа подкастът „Патрульът“, който представя в реално време работата на екипите на Столична дирекция на вътрешните работи. Това за мен е ясен знак, че хората имат интерес да видят по какъв начин работят институциите, които иначе са зад една желязна завеса за тях. Тези наши видеоподкасти вече са гледани от близо 2 милиона потребители, дори нас приятно ни изненада широката аудитория, която ги прие отначало. Успешно приключихме един проект по проверка на факти, който беше получил европейско финансиране от Европейския медиен и информационен фонд, благодарение на което финансиране успяхме да включим в проверката на факти колеги не само от София, но и от страната, които преминаха през обучение. Успяхме да закупим някои софтуери, които им помагат в тяхната работа и по този начин все повече хора успяват чрез своя поглед и своята експертиза да обогатят съдържанието на секцията ни за проверка на факти, а оттам и да сме по-полезни на своята аудитория. Четенето на тези статии спрямо 2022 г. нарасна около два пъти.

Друга много положителна тенденция е, че за 2023 г. в рамките на цялата година за пръв път от поне десетина години насам успяхме да изпълним плана си за приходи. Последните няколко години бяха доста тежки и нито реклама, нито концерти се случваха особено добре, в резултат на което обикновено се отваряше една дупка от около 400-500 хиляди лева, които не успяхме да достигнем от заложения си приходен план, част от бюджета и по този начин бюджетът ни ефективно се намаляваше още повече. Конкретно за отчетния период имаме реализирани приходи от 1 146 399 лв., а за цялата 2023 година имаме малко над 2 милиона, което е с над 300 хиляди преизпълнение на заложения план, нещо което отдавна не се беше получавало, за което съм изключително доволен и поздравявам и екипа на Търговска дирекция, които успяха да реализират приход. Над 34% е ръстът ни само от приходи от реклама спрямо предходната година. Успяхме да запишем и едно друго постижение, имаме шест музикални състава, но за пръв път правим музикален видеоклип. Това е „Притури се планината“, една чудесна колаборация между Симфоничния оркестър, Оркестъра за народна музика и детския хор. Интересна и за нас статистика беше, че имаме много голям брой читатели на сайта на Радио България на руски език от различни европейски страни, като най-много са от Германия. Обяснението за това е, че в Европа вече има много украински бежанци, които почти без изключение говорят руски език и тъй като медиите, които предлагат съдържание на украински все още не са толкова много, това е начин за тях да се информират какво се случва по отношение на войната и въобще в Европа. В отчетния период организирахме също така и кампания „Будител на десетилетието“, с която ознаменувахме юбилейната кампания „Будител на годината“. Продължаваме да бъдем лидер по доверие сред аудиторията в България, при последното проучване на Института за изследване на журналистиката „Ройтерс“ към университета Оксфорд, доверието ни е равно с Българската национална телевизия като имаме малко по-нисък процент недоверие, което ни поставя на първо място в класацията. Позитивна тенденция е, според мен, че все още именно съдържанието на обществените медии продължава да се ползва с най-висока степен на обществено доверие. Какво планираме отгук нататък? Най-общо, на първо място предстои един проект, по който много отдавна работим, а именно реализирането на нов нюзрум. Той включва две части – софтуер и ново работно помещение. Новинарският софтуер, с който ще работят колегите е вече напълно готов и от понеделник ще бъде активен. Това е платформа, в която всички репортери и кореспонденти на БНР ще качват създаваното от тях съдържание, за да може по-лесно то да се използва в различните програми, да не се налага двойна работа, да може да се работи по-бързо с него. В същото време тази визуализация, която виждате на новото работно пространство, ремонтните дейности за него са вече изпълнени, чакахме само доставката на мебелите, тъй като имаше обжалване на поръчката, но спечелихме делото и вече можем да сключим договори и за доставката на мебелите и до няколко месеца да се похвалим с едно пространство, в което хората, които правят новини да се чувстват наистина комфортно и приятно да вършат своята работа. Друг голям проект, който ни предстои през настоящата година е преработването на интернет портала bnr.bg и успоредно с това създаване на мобилно приложение. Както вече стана дума от статистиките, които коментирахме по-рано, огромна част от нашите потребители на сайта и на нашето медийно съдържание в интернет ползват мобилни устройства. Смятаме, че пътя да ги привлечем и да ги накараме повече да ни четат, слушат, а вече и гледат, е именно като направим съдържанието по-лесно достъпно за мобилни устройства. Тази процедура е в процес в момента, вчера отвориха офертите, надявам се максимално бързо да бъдат разгледани и да видим кой ще изпълнява този проект. Приключи проверката на екипа на ЕВУ за дигитална трансформация. Базирано на техния доклад и констатациите в него, през тази година ще започнем лека-полека да се движим по изпълнение на техните

препоръки, за да направим Българското национално радио една по-динамична, модерна и гъвкава медия, по-подготвена за предизвикателствата на времето, в което работим в момента. Това е една визуализация, създадена от изкуствен интелект, от програмата Midjourney, според този софтуер така трябва да изглежда радиото след пет години. Аз лично си мисля, че доста повече ще ни трябва, за да постигнем нещо подобно, макар че много бих се радвал да работя в подобна сграда, но безспорен е фактът, че технологиите се развиват и ни дават все повече възможности, от нас зависи вече по какъв начин ще успеем да се възползваме от тях. Най-важно е, докато вървим по този път да не изоставяме нашите традиционни ценности, това, което е силата ни и в момента. Благодаря Ви. Може би още няколко думички да добавя освен това, което бе споменато в презентацията. Почти на 100% вече успяхме да възстановим системите, засегнати от хакерската атака на 13.12.2022 г., само програма Христо Ботев все още очаква възстановяването на пълната функционалност на „Далет“. Имаме нова виртуална среда благодарение на едно допълнително финансиране, което получихме пак в последните дни на 2022-ра година и успяхме да закупим през 2023-та година. По отношение на предизборната кампания за избори за общински съветници и кметове, предоставихме над 46 часа и половина ефирно време за участие на кандидатите в кампанията, от които 35 часа безплатно време и около 10 часа платено. Много голям интерес в тази кампания предизвика един нов проект на Радио София „Битката за столичните райони“, като в 24 дискусии взеха участие 82 кандидата за районни кметове в общо 13 часа и 40 минути ефирно време. Смятам, че това е формат, който тепърва ще се развива във времето. Разбира се, надявам се да не ни се налага да правим скоро предсрочни избори, за да го тестваме. Друго нещо, което ми се иска да маркирам: заедно с Националната художествена гимназия в Сливен организирахме конкурс за живописна творба „По стъпките на Сирак Скитник“, в който ученици от гимназията създадоха творби в стила на Сирак Скитник, като резултатите бяха обявени при откриването на националната изложба за изобразително изкуство в гр. Сливен през 2023-та година, а тази изложба с картините на гимназистите предстои да покажем и в сградата на Българското национално радио през тази година. БНР и Националната художествена гимназия се ангажираха да направят този конкурс ежегодна традиция. Симфоничният ни оркестър започна новия си сезон с нов директор - Марио Ангелов, който беше избран след конкурс и с нов главен диригент в лицето на маестро Константин Илиевски. Вярвам, че това ще даде нов тласък за развитието на оркестъра, надявам се още повече популярност и публика за неговите концерти. Мисля, че това са основните неща, които бих искал да отбележа. В края на миналата година извършихме и структурна реформа в програма Христо Ботев, предстои ни нова програмна схема, така че през тази година очакваме програмата да звучи по по-различен начин, да се ревитализира малко, надяваме се да привлече повече и по-широка аудитория, но това, разбира се, ще стане ясно в следващия период. Работим също така и за развитие на допълнителни приходи от дигитално съдържание. Предстои ни съвсем скоро да сключим договор за дигитална дистрибуция, който да ни позволи по-добро монетизиране от качване на наши музикални продукти в платформи за споделяне на съдържание и от дигитална реклама на нашия собствен сайт. Когато се видим отново на следващия отчет се надявам да можем да покажем добри резултати и в тази посока. Благодаря Ви и ще очаквам Вашите въпроси по отношение на отчета.

Соня Момчилова: И аз Ви благодаря, господин Митев. Вие без съмнение оправдавате очакванията ни за модерен и прогресивен стил на мениджмънт на Българското национално радио. Аз съм впечатлена от Вашето представяне на поредния Ви отчет. Неслучайно сте избран за член на Управителния съвет на Европейския съюз за радио и телевизия и Ви пожелавам успехи в работата Ви като радиокомисар от такъв мащаб. Нашите фокусирани наблюдения за работата Ви по време на изборите също определят

дейността Ви като безукорна. Повишили сте приходите, както отбелязахте. Дигитализацията на радиото, търсенето на нови форми за обратна връзка без съмнение са похвални. Аз лично ще споделя надеждата си да не измените на автентичността и на хуманните цели на обществената Ви мисия. Без съмнение е витиевато да мечтаем за сграда в облаците, но мисля, че към настоящия момент е много необходимо да останем на земята, при проблемите на хората и да продължите да отразявате техните нагласи. Колеги, заповядайте с въпроси и коментари. Госпожо Наплатанова, заповядайте.

Габриела Наплатанова: Искам да благодаря за въздействащата презентация, която беше видяна и от хората, които наблюдават нашия стрийминг, нашите заседания са открити. В нея беше отговорено на известна част от моите въпроси, но аз искам да направя кратко изказване, което да започна с поздравление към Вас, че сте избран в Радиокomiteта на EBU. Това безспорно е признание към Вашите персонални професионални качества, но е още по-голямо признание за БНР като институция. Да напомня това, което ме впечатли от Вашия отчет, който аз детайлно прочетох още декември месец: 35% аудиторен дял спрямо всички останали радиогрупи, които се падат на БНР и да отлича специално рубриката на госпожа Ирина Недева, която беше с репортажи от Украйна (ако не се лъжа те бяха излъчени в този период на отчета) и новото предаване РадиоТочка на Илия Вълков. Много е важно в ефира на БНР да продължава да се чуват различни гласове, всички възможни гледни точки, това е начинът да се осигурява така необходимия и задължителен по закон плурализъм на мненията, нещо, с което обществените медии се отличават. Радиото, отново ще подчертая, трябва да бъде оставено само да спазва своите редакционни стандарти, без външна намеса, нещо, на което станахме свидетели в края на миналата година по начин, по който политици си позволяват да дават някакви насоки за действие. Това, което исках да попитам беше свързано с дигитализацията, но Вие много детайлно обяснихте процесите, които протичат в момента в БНР. Искам да ми кажете дали започна дигитализацията на архивите. Другото, което много съществено ме интересува, разбрахме, че имате солидна бюджетна дисциплина, но все пак хората в радиото не взимат големи възнаграждения, осигурили сте им 10% увеличение миналата година, тази година как ще изглежда за тях възможността да получават едно справедливо и достойно възнаграждение, тъй като вършат изключително отговорна работа. Третият ми въпрос е свързан с това, което сте отбелязали в доклада, но го нямаше в презентацията, за стратегическите планове за разкриване на кореспондентски бюра в чужбина, в кои локации ще бъдат, в кои държави, в кои столици, колко на брой, с какви темпове и как ще го осигурите финансово, тъй като е доста скъпо да се издържат постоянно наети кореспонденти зад граница. Благодаря, господин Митев.

Милен Митев: Благодаря и аз. Може би да започна от последния въпрос, тъй като той и на мен ми е много близко до сърцето. Българското национално радио през годините много сви своята кореспондентска мрежа основно по финансови причини. Важно е, според мен, да имаме навременна, адекватна и актуална информация от различни точки на света. Важно е да имаме и хора на място, които да търсят интересните теми, защото ние сега използваме стрингери, които от време на време се включват, правят някакви материали, но не можем да си позволим да ги ангажираме на пълно работно време, тъй като не можем да си позволим да издържаме такива кореспондентски пунктове. На няколко пъти, тъй като през миналата година всъщност се развиха две бюджетни процедури, както за 2023 г. така и за 2024 г., продължавахме да мотивираме исканията си за финансиране за отваряне на нови кореспондентски пунктове. Към момента бюджетът ни за 2024 г. изглежда по същия начин като 2023 г. Единственото, което получихме беше това, което още с бюджета за 2023 г. ни беше дадено за увеличение на заплатите, просто вече в рамките на цяла една бюджетна година. По принцип това увеличение беше предвидено за 10%, ние успяхме да вдигнем заплатите с 20%, считано

от август месец 2023 г., което донякъде навакса дефицитите. Наясно съм, че това не означава, че сме достигнали до някаква крайна цел, а по-скоро е процес на догонване. Въпреки това, мисля, че и в комуникации с представителите на синдикатите в радиото през тази година ще можем, въпреки че бюджетът ни на практика е същия, да постигнем още някакво леко увеличение със собствени средства, благодарение на икономите, които постигаме, включително и по отношение на управлението на човешките ресурси и се стремим към постепенно намаляване на общата си численост, без това да засегне твърде директно създаването на програмно съдържание. Лека-полека се реорганизират процесите, навлизат нови възможности за автоматизиране и там, където е възможно се стараем да оптимизираме и броя хора. Това, вярвам, ще ни даде възможност още първата половина на тази година да мислим за още някакво увеличение, то вече няма да бъде в такива големи размери като миналогодишното, но ще можем да продължим процеса на догонване. Това, което не един и два пъти съм имал възможност да кажа на изслушвания в Народното събрание и на други форуми, това, което най-много ме притеснява е, че в момента журналистическата професия се обезценява като цяло. Процесът, който наблюдавахме в системата на образованието дълги години и който едва в последно време се обърна, сега се случва при нас. Ниските заплати водят до отлив на желаещи да заемат такива професии, нещо, което се усеща във времето. Няма да се усети утре, но след 10-15 години може да се събудим в свят, в който никой не иска да става журналист. Ние и сега виждаме такъв процес, особено в офисите ни в страната, журналисти напускат не за да отидат в друга медия, то в регионите почти не останаха такива, напускат, за да сменят изобщо бранша и да станат учители. Никак не е лошо хората да искат да стават учители, това е много похвално и хубаво нещо, но смятам, че не бива да загърбваме напълно и журналистиката, ако наистина желаем да имаме независима журналистика, мислещи хора, образовани хора, мотивирани хора не само днес, а и след 10, 20, 50 години, трябва да имаме някаква визия и в тази посока, а един от начините това да се случи е като се постигне едно достойно ниво на заплащане на журналистическия труд в обществените медии. Пропуснах ли нещо? За дигитализацията, така. Планът за възстановяване и устойчивост към момента е малко замразен, тъй като се чака отпускане на някакви трансше, иначе ние вече сме назначили хора, които работят по този план, докато очакваме финансирането да дойде. По-голямата част от 2023-та година беше посветена на възстановяване на засегнатите от вируса системи, вече системата за архивиране работи, така че в рамките на тази година ще може пълноценно хората, които ще се занимават с процеса на цифровизация да я ползват. Предстои ни да наемем и допълнително оборудване пак в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост, така че процесът да стане по-бърз. На практика ни останаха около три години още от периода, в който трябва да изпълним този проект, така че колегите ще трябва да работят доста бързо, но поне през тази година вече ще можем на сто процента да ползваме предвидения и заложения по план капацитет и като хора, и като техника, за да се случва цифровизацията по-бързо.

Соня Момчилова: Благодаря Ви. Госпожо Велкова, ще вземете ли отношение?

Пролет Велкова: Да. И аз ще споделя приятната си изненада от начина, по който представихте работата на общественото радио за този период. Презентацията Ви наистина беше впечатляваща и въздействаща. В доклада Ви има и повече неща, с които БНР може да се похвали. Тук няма всичко да преповтарям, да изреждам, но онова, което за мен на преден план е видимо и заслужава адмирации това е, че действително сте увеличили аудиторията, подмладили сте я както в ефира, така и в онлайн пространството. Много успешна работа отчитате по така наречената цифрова трансформация. Интернет порталът Ви е на първа позиция, това също е за отбелязване. Виждам, че сте повишили и капацитета на звеното, което работи с проверката на

фактите. Преодолели сте кризата след онази драматична кибератака. Районните радиостанции, в презентацията Ви нямаше много за тях, но наистина виждам, че те се развиват добре, имат впечатляващи инициативи и всичко това наистина заслужава похвала. Извън това, което е описано в доклада Ви, ще кажа от свое име като слушател, че искрено се любувам, образовам и изпитвам удовлетворение от една много голяма част от предаванията, които се излъчват във Вашия ефир. Видя се и в презентацията Ви, но мисля, че няма да е добре да изреждам имена на предавания, които според мен са на изключително високо ниво, просто защото не би било коректно и едва ли мога всичко да изредя, а и все пак това е лично мнение. Знаете сега къде ще отиде моето говорене, критиката, която винаги съм споделяла, изразявала тук и тя е по отношение на предаването „Политически НЕкоректно“ в неговото съботно издание, в което продължава абсолютно безпрепятствено да се лее руска пропаганда, кремълска пропаганда и дезинформация, което намирам за много сериозен проблем, защото в крайна сметка този факт превръща обществената медия в терен на обществени сблъсъци, причина е за нагнетяване на обществено напрежение и което е много важно - за дезориентиране на общественото мнение. Къде виждам аз основния проблем? В това, че всъщност се подкопават устоите на демокрацията с това говорене. Ние сме в година на европейски избори и е много важно обществената медия да дава ясни сигнали за това къде ни е принадлежността като общество, къде са ни индивидуалните избори като граждани, дали стоим на страната на демокрацията, защото така някой би могъл да възрази и да каже: да, нормално е да се критикува, това е съвсем закономерно и дори не само необходимо, това е в същността на журналистическата работа. Безспорно това е така. Безспорно и управлението в страната и европейските структури и европейските политики заслужават да бъдат критикувани. Въпросът е в това, че се стреля в ценностите заради които и в името на които съществува тази европейска общност, а това са ценностите на демокрацията. Тоест, когато казваме, че няма такива ценности и те биват подлагани на ирония, на сарказъм и биват отричани, тогава ние отричаме ценностите на демокрацията. В този смисъл, ако отречем демокрацията къде отиваме, каква е алтернативата, авторитарни режими, това ли е? Не мисля, че обществената медия може да си го позволи и не мисля, че това говорене може да бъде оправдано със защитата на свободното слово. Това е, което искам да кажа. И по тази причина аз няма да приема този доклад, пак казвам: с цялото си уважение към изключително много друга добра работа, свършена от Ваши колеги. И още нещо. Предстои създаването на звено от страна на държавата за борба с дезинформацията. Ние, СЕМ, като орган, който има пряко отношение към тази тема би трябвало да имаме ключова роля и позиция в това звено. Вие като обществена медия, също. Как ще отговорите на това належащо очакване да мобилизираме усилия, за да се справяме с дезинформацията?

Милен Митев: Както винаги: ще се опитаме да търсим баланс. Знаете, обществото ни в последните години по много теми е доста поляризирано, включително и в тази посока, че твърде често и много леко се обявяват дадени действия за цензура, а пък определен тип говорене за пропаганда или дезинформация. Не винаги нещата са толкова черно-бели. Разбира се, ние разчитаме и на независим външен мониторинг, включително и специално на политическите предавания, каквото е „Политически НЕкоректно“. Последните няколко мониторингови доклада, с които имаме възможност да се запознаем не намират нарушения, включително и на съботното издание на предаването, а тези доклади се правят от хора с немалък опит, включително от академичните среди, които по никакъв начин не могат да бъдат обвинени в русофилство. Естествено, работата на екипите на тези предавания винаги ще подлежи на преглед и контрол и ако бъдат престъпени някакви недопустими граници, ще има намеса. Но къде са тези граници, тук вече има много различни мнения в обществото.

Аз предпочитам да се доверя на мнението на екипа на БНР, на Програмния съвет, на хората, които извършват мониторинг и, разбира се, ако се установи нещо, което е недопустимо, ще бъдат предприети съответните мерки. Ще бъде интересно да видим и сблъсъка на мнения по темата за свободата на словото, пропагандата и дезинформацията в предстоящата дискусия, която работим със Софийския университет, с Факултета по журналистика, да бъде организирана в рамките на месец февруари. В момента, в който бъдат уточнени конкретните теми ще има и публична информация, ще се радваме и Вие да участвате в тази дискусия, защото един от проблемите, който виждам е, че хората, които сблъскват своите гледни точки все по-често го правят задочно, през фейсбук, замерят се с обиди и все по-рядко се случва да седнат на една маса и да поговорят реално, с аргументи.

Пролет Велкова: Само един въпрос. Казвате, че ще продължавате да действате както и досега, а именно ще търсите баланса. Тоест, смятате, че балансът вече е наличен, че няма проблем и че нещата ще продължават както са били. Но пак ще Ви напомня, че двукратно тук, на тази маса, на този стол, на който седяхте, Вие се ангажирахте с решение на този конфликтен въпрос, а именно че предаването „Политически НЕкоректно“ в онова издание, с онзи водещ, няма да му споменавам името, защото не е важна личността, а същината на проблема, Вие се ангажирахте с това да потърсите решение, така че да не се излъчва от този ефир противообществено говорене, защото противодемократичното говорене е противообществено говорене, нали? Мисля, че по този въпрос няма как да спорим, тук ще сме съгласни, нали?

Милен Митев: Аз смятам, че самият факт, че това говорене го има ясно показва, че всички, които го правят, защитават демокрацията, защото ако нямаше демокрация нямаше да го има и това говорене, в крайна сметка. И в момента в програма Хоризонт тече процес по разработване на нови правила за планирането на съдържанието, който стартира след казуса със спряното от излъчване интервю с посланика на Руската Федерация, така че ще бъде важно да видим какво ще предложат сега като механизъм за предотвратяване на подобни казуси в бъдеще.

Соня Момчилова: Благодаря Ви, господин Митев. Госпожо Георгиева, ще вземете ли отношение? Заповядайте.

Галина Георгиева: Разбира се. Аз ще кажа, че не съм изненадана от тази презентация и въобще от представянето Ви. Още с избора си в предходния състав на Съвета за електронни медии ние видяхме потенциала във Вас и за мен беше въпрос на време и въпрос на допълване на останалата част от колектива, а именно Управителния съвет, така че Вие да се почувствате окрилени и да започнете да работите с тази креативност и със сериозна мисъл. Вие казахте, че се радвате на резултатите, само че аз се притеснявам от това, което нашите колеги, Вие знаете, че отделът за мониторинг и финансовият отдел подготвят предварителни доклади, така че да имаме възможност освен запознаване с Вашия отчет, да се сдобием и с допълнителна информация. В доклада е подчертано, че нарастването на текущите Ви разходи продължава да е изключително осезаемо. Процесът се дължи на все още силния инфлационен натиск и въпреки забавянето му през отчетния период, той продължава да оказва негативно влияние по веригата. Това до известна степен пролича и от Вашето представяне, отчитате го като проблем. За мен освен това, като част от притеснението ми е и липсата на институционална ангажираност от страна на част от програма Хоризонт, която демонстрираха последните няколко месеца, но няма да влизам в детайл, тъй като периодът на отчета Ви не е този конкретно, но тъй като и колегите подадоха тон в тази посока, само го маркирам. В тази посока ми се иска малко да поговорим от гледна точка на разходите и на приходите Ви. Ние сме запознати със стриктната финансова дисциплина, която имате и с това повишение, което успяхте да направите през август месец на заплатите и в тази посока какви са следващите стъпки, които ще

предприемете? Тъй като периодът, който ни представяте е наситен откъм събития и част от тях е и изборният процес, държа да отбележа, че водещо като обем е редакционното Ви съдържание пред агитационното. Това и колегите са го отбелязали в докладите си. Ще продължим в диалог. Заповядайте.

Милен Митев: Благодаря. Най-напред бих си позволил една бележка по въпроса за времето. Да, наистина, за съжаление, често пъти процесите изискват адски много време. Много ми се иска нещата да се случват по-бързо. От една страна, винаги промяната в една по-голяма организация изисква време, от друга страна, финансовите затруднения обикновено забавят всичко. И плановите за нюзрум, и плановите за мобилно приложение, те са съществували преди настоящия управленски мандат, фигурирали са в програмата и на предишни генерални директори. Но все така се получава, че когато правим бюджетното планиране едни и същи проекти винаги отиват за следващата година. Може би лидер в черната статистика е едно музикално студио на радио Стара Загора, което от 90-те години се забутва всеки път за следващата година, което е много жалко, тъй като има потенциал да стане нещо като нашето Първо студио в София, място, в което хем да се записва, хем да се правят концерти и публични събития, но просто нямаме възможност да финансираме неговото довършване, а то е започнато, но не може да бъде довършено в рамките на бюджета, с който разполагаме. Всичко това означава, че промените стават много бавно. И, да, разходите нарастват, въпреки че инфлационните темпове се позабавиха. Все пак, те не са приключили и всяка следваща година, в която расте някаква инфлация реално нашата възможност за инвестиции намалява, включително и за посрещане на текущи разходи. В същото време се стараем всички средства, които икономисаме от намаляването на броя на персонала да отиват пак към персонала, да не се насочват към други проекти, за да можем все пак малко да повишим възнагражденията на хората. Ще продължаваме да водим такава политика, общо взето първият ни приоритет си остават хората. Към момента, след това 20%-но увеличение от август 2023 г., мисля че вече над 70% от целия ни бюджет е насочен към разходи за персонала. Безспорно е, че това е основната ни ценност и основния ни капитал. На второ място остава като стабилен приоритет разходите за средства за звукотехника, най-пряко свързана с производството на радиосъдържание. Това се видя и по време на хакерската атака, всички компютърни системи паднаха, но ефирът не спря. Все пак, това, че се налага да свиваме разходите означава, че покриваме някакви бази, вместо да се развиваме и да се движим напред. Това, което виждам при колеги от други европейски обществени медии понякога буди известна завист, че успяват да инвестират в различни нови проекти, било с подобряване на работната среда, било с внедряване на нови софтуери за автоматизиране в най-различни посоки, за създаване на ново и интересно съдържание. Ние, общо взето, се опитваме да правим каквото можем с минимални средства. Не помня дали вече си бях служил с този цитат, но когато БТА издаде списание, посветено на Сирак Скитник, съвместно направихме този проект през октомври миналата година, и там бяха намерили едно много интересно, архивно интервю с него от 1939 г. , в което накрая го питат: *А Вие ще имате ли финансова възможност да реализирате своите планове?*, и той отговаря: *Ами, ще се справяме с каквото имаме, даже започнахме да плащаме по малко на изпълнителите.* За съжаление това отношение, че културата, журналистиката, медиите са на по-заден план в приоритетите за финансиране, не е нов момент, той е твърд и устойчив във времето, но остава надежда да успеем да го променим.

Галина Георгиева: В този смисъл ме подсецате и за един въпрос, сключихте ли споразумение за разсрочване на задълженията Ви към Столична община?

Милен Митев: Чакаме да се формира Общински съвет, за да го направим, иначе имаме готовност да внесем предложението. В последните месеци от мандата на предходния

Столичен общински съвет при нас течеше ревизия на Столична община, искахме тя да приключи, за да сме наясно с точните размери на сумите и да можем въз основа на ревизионния акт да си поискаме разсрочването. Сега всичко ни е готово, чакаме само Общинския съвет.

Галина Георгиева: Добре. Препоръките на ЕВU в частта, в която биха могли да бъдат достъпни за нас ще се радвам да ни ги споделите.

Милен Митев: Разбира се.

Галина Георгиева: Надявам се, че това желание за ефективна мотивация на всичките Ви служители ще бъде високо оценено и от тях и се надявам в следващия период, в който Вие дадете отчета си, да имате още по-високи резултати. Благодаря Ви.

Соня Момчилова: Благодаря. Колеги, ако нямате други въпроси и коментари, предлагам да приключим с първа точка. Разбрах, че господин Теодосий Спасов има имен ден днес. Желая Ви много артистични и творчески успехи, лични такива. С хубави поводи да бъде споменавано името Ви, заслужено признание, удовлетворение.

Теодосий Спасов: Благодаря много.

Соня Момчилова: Благодарим Ви. Колеги, предлагам да гласуваме преди да се разделим с нашите гости от Управителния съвет на Българското национално радио и с господин Митев. Който е за това да бъде приет доклада: три гласа „за“ и очевидно един „против“ на госпожа Велкова.

Пролет Велкова: Нямах възможност да гласувам.

Соня Момчилова: Гласувахме.

Пролет Велкова: Гласувахме само „за“. Не гласувахме „против“. Процедурно уточнение правя.

Соня Момчилова: Искате да гласувате фигуративно? Добре, заповядайте, да.

Пролет Велкова: Не фигуративно, а да спазим процедурата.

Соня Момчилова: Добре. „Против“? Благодаря Ви, госпожо Велкова.

Решение:

СЕМ реши с 3 (три) гласа „за“ и 1 (един) глас „против“ (Пролет Велкова): Приема отчета на генералния директор на Българското национално радио за периода 1 май – 31 октомври 2023 г.

Соня Момчилова: Госпожо Георгиева, какво бихте искали да добавите?

Галина Георгиева: Тъй като на предходно заседание бях помолена да спазвам указание на съда по съвсем различно решение, в което той се е произнесъл и желанието на част от този състав на Съвета за електронни медии е да не се възползваме от възможността да се въздържим за гласа си, бих искала да напомня, че при гласуване „против“ се предоставят мотиви. Ще се радвам да прочета мотивите на госпожа Велкова защо не подкрепя отчета за отчетния период на Българското национално радио и управителното тяло. Благодаря.

Пролет Велкова: Струва ми се, че в момента се въвежда тук някаква процедурна новост, която не сме обсъждали, не сме решавали. Аз мотивите си мисля, че ги изложих в предишните минути, като се аргументирах защо няма да подкрепя този отчет.

Соня Момчилова: Преди да закрия тази точка, само ще добавя по повод мотивите на госпожа Велкова, че ориентиране на общественото мнение, ако си послужи с Вашите думи, госпожо Велкова, чрез ликвидиране на журналист и на личност, нали казахте, че няма значение личността, което ми припомни един печално известен цитат от недалечни, други времена, не се родее с достиженията на либералната демокрация по никакъв начин, мисля, че е тъкмо обратното. И аз не подкрепям по никакъв начин Вашите принципи на регулиране на обществените медии в това отношение.

Пролет Велкова: Дебат ли отваряме сега?

Галина Георгиева: Тъй като беше отправена реплика към моето желание, бих искала да Ви припомня, че госпожа Соня Момчилова е утвърдила Правилник за устройство и дейността на Съвета за електронни медии и администрацията към него. И аз с голяма изненада отново откривам, че Вие не сте запозната с него, госпожо Велкова и ще Ви помоля да се запознаете. Това е поредната ми молба, и да не си позволявате да ме критикувате в посока, че давам предложения за новости. Предложението го направихте на предходно заседание към мен и то беше не предложение, а в типично Ваш стил с указване на, до известна степен, натиск и аз се съгласих без да позволявам дебат по тази тема. Но сега ще Ви помоля наистина да се запознаете с правилника, няколко години по-късно след влизането Ви в състава и да следвате този правилник.

Пролет Велкова: Длъжна съм да отговоря.

Соня Момчилова: Да, заповядайте.

Пролет Велкова: Ще се абстрахирам от назидателния тон, мисля, че никак не ни отива по този начин да се отнасяме един към друг. Каквото имах да кажа като свое виждане, разбиране, го изложих тук ясно и аргументирано. Ако имаме да уточняваме някакви процедурни въпроси за това дали и под каква форма се обосновава отрицателният вот при гласуването в СЕМ, това е разговор, който може би трябва да водим в работен порядък. Аз само ще напомня, че многократно, почти всеки път на заседание, се случва да има отрицателен вот и тук ще попитам: колко пъти се е случвало този отрицателен вот да бъде писмено аргументиран? Иначе, аз нямам никакъв проблем да го аргументирам, разбира се, и писмено. И ако ще водим дебат тук, помежду си, нека тогава да открием такъв дебат. Ако сме закрили тази част от заседанието, а именно: приемане на отчета на БНР за определения период, да приключим дебата тук.

Соня Момчилова: Ще го продължим дебата, мисля, защото е имало случаи, включително и аз съм се мотивирала писмено. Така, сега да благодарим на нашите гости, да им пожелаем успешна работа и приятен ден нататък. Давам 15-минутна почивка, след което ще продължим днешното заседание. Благодаря.

Заседанието продължава в 12:10 ч., след 15 минути почивка.

ПО ТОЧКА ВТОРА: Доклад от дирекция Мониторинг и анализи относно фокусирано наблюдение на отразяването на футболните протести в София на 16.11.2023 г. (Приложение 5).

Зорница Гюрова – директор дирекция СА МА, представи доклада относно осъществено фокусирано наблюдение на линейни и нелинейни медийни услуги за начина на отразяване на футболните протести в София на 16.11.2023 г., завършили с редица арестувани и ранени участници в събитията, както и с материални щети. Наблюдението включва - БНТ1, БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, ХОРИЗОНТ, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ, BULGARIA ON AIR, NOVA NEWS, 7/8 TV, СКАТ, АЛФА; gospodari.com, dir.bg, dnevnik.bg, pik.bg, actualno.com, segabg.com, factor.bg, fakti.bg, novini.bg, blitz.bg= Период: от 16 до 19 ноември 2023 година. Мониторингът на медийното отразяване на футболните протести у нас констатира, че темата става първа и централна в края на деня и се превръща в основен сюжет (почти единствен) в емисиите новини в 19 ч. на двата големи търговски доставчика БТВ Медиа Груп ЕАД и Нова Броудкастинг Груп ЕООД. Програмите БТВ и НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ отделят повече от 40 минути прайм-тайм, за да покажат директно случващото се в столицата близо до стадион „Васил Левски“ и сградата на Министерството на младежта и спорта. Подробните и продължителни включвания от местата на протестите създава усещането за целенасочени риалити предавания, с които

се търси сензационност и висок рейтинг. От политическите събития на деня е отразен и в двете програми само проваленият вот на недоверие към правителството, поради липса на кворум в парламента. Цялото останало време за новини, спорт, продължение на новините е посветено на сблъсъка между футболните привърженици и полицията. Разпространяват се кадри, както заснети от медиите, така и заснети от участници в събитията (от граждани в социалните мрежи, от неправителствени организации). Висок е емоционалният градус в коментарите на репортери и водещи журналисти. Последователното включване на свидетели от различни места на протестите изгражда своеобразна драматургия на отразяването, която нагнетява напрежение в зрителите и слушателите. Програма ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ също предава в няколкочасов жив ефир (радио и видеострийминг) протестите успоредно с коментари от студиото, които стигат дори до използване на нецензурни изрази. Оказва се, че сред задържаните и пострадали от полицейските действия са и репортерите на ДАРИК Николай Ганчев и Юлиан Сутев. БНТ1 и ХОРИЗОНТ предават директно футболния двубой България – Унгария, като едновременно с това следят за хода на протестите. Представени са гледните точки не само на протестиращи, но и на органите на реда, на наблюдатели и участници, на спортни деятели. Централните новини в БНТ1 са изместени в 21:30 часа заради мача и продължават до 22:14 часа – като в 10 минути са обобщени фактите около протестите, проявите на вандализъм и действията на МВР. Преди това БНТ1 на живо предава след новините в 18 часа сблъсъка на фенове и полиция, но заради началото на футболния двубой, който се излъчва директно в програмата, прекъсва картината от протестите след 18:43 часа. В нелинейните услуги се разпространяват както репортажи от линейни медии, кадри от социалните мрежи, така и собствено създадени видеоматериали, които отразяват недоволството и агресията на протестиращите и последвалите полицейски действия, включително и силови действия. Репортерът на онлайн изданието Gospodari.com Дани Йорданов е сред пострадали от органите на реда докато отразява на живо сблъсъка между протестиращи и полиция. Медийното отразяване на футболните протести в центъра на София на 16.11.2023 г. поставя големия въпрос дали доставчиците на медийни услуги са успели да се въздържат от „придаващо излишна сензационност отразяване на престъпления, насилие и жестокост“ и доколко не са използвани „за платформа от онези, които насърчават, подбуждат или прилагат насилие“ (точки 2.6.4 и 2.6.5. от Етичния кодекс на българските медии). Повдигането на този въпрос има своите основания във факта, че търговски медии с национално покритие превръщат футболния протест срещу БФС в продължително риалити предаване с много агресия и напрежение. Посвещавайки голям обем аудио- и аудио-визуално съдържание на протестите и отразявайки ги директно, медиите се поставят в услуга на отприщаната негативна енергия на футболни фенове, които нагледно показват, че могат да пренаредят дневния ред на държавата, включително техният уличен „вот на недоверие“ да стане по-важен в публичното пространство от парламентарния вот на недоверие към правителството. Важно е да бъде отбелязано, че изпълнявайки своята информационна функция, реално медиите (съзнателно или несъзнателно) се вписват в нечии предварителни планове и „подгриват“ очаквания за голям сблъсък извън националния стадион. Когато пък протестите ескалират, отново медиите дават на живо автентична картина от противоборството между фенове и полиция. Както и документиращ сцени на вандализъм и насилие. Кадри, визуализиращи действия, превишаващи полицейските правомощия, се разпространяват най-вече в съдържанието на нелинейните услуги, където се виждат и чуват побои над граждани, включително и журналисти.

Соня Момчилова отбеляза, че докладът повдига много съществени въпроси. Обърна внимание на всички, които проследяват заседанието, че дирекция Мониторинг и анализи се е самосезирала, предвиждайки ефекта и публичния интерес, следващ подобни събития и посочи, че това е част от стила и спецификата на работата на Съвета за електронни медии, за което благодари. Предостави възможността на колегите си да направят своите коментари относно доклада.

Габриела Наплатанова благодари на госпожа Гюрова и на отдел Мониторинг и анализи за изчерпателния доклад. Посочи, че пренареждането на обществения дневен ред от страна на медиите много ясно е описано и категоризирано в Теорията за медийните ефекти. В конкретния случай отразяването на случващото се по време на мача и протеста е било използвано с политически цели от няколко фактора като от една страна са търсили сметка на новия кмет, а от друга – противостоящите, са търсили сметка на вътрешния министър, къде е бил, какво е правил. Пореден случай, в който едно събитие с активно участие на медиите, с предварителна медийна подготовка не само в социалните мрежи, но и в мейнстрийм медиите, тема с много силен обществен заряд и с широко предварително отразяване, естествено е предизвикало това недоволство, видяно по екраните в конкретната вечер. Въпреки някои ангажирани, прекалено ангажирани дори в определена степен, журналистически коментари, госпожа Наплатанова не смята, че има нарушение на закона. Ако колегите ѝ преценят, биха могли да го изпратят до Комисията за журналистическа етика, но по нейно мнение не е необходимо. Тъй като АЕЖ са търсили повече кадри и свидетелства, ако имат необходимост, СЕМ би могъл да им предостави материали.

Пролет Велкова сподели, че впечатленията, които ѝ оставя докладът в някаква степен се разминават с нейните лични такива като зрител, слушател и потребител на медии в този период. Тя също си е задавала въпроса дали една част от медиите, конкретни водещи и предавания, не преекспонират и не допринасят за по-голяма ескалация на самия протест, отколкото ако медиите не бяха подкрепили и поощрили напрежението. Като потребител не е намерила отговор на този въпрос, защото не е успяла да види всичко, което се излъчва и предоставя на аудиторията. Доверява се на направеното наблюдение. Ако действително се приеме, че констатациите говорят за наличие на известна тенденциозност в по-драматичното представяне на събитията, в преекспониране на кадрите и изобщо на целия сюжет, може би този въпрос трябва да бъде отнесен до Комисията за журналистическа етика, а и в доклада се казва, че най-вероятно са нарушени два члена от Етичния кодекс на журналистите.

Галина Георгиева не намира, че се казва това.

Пролет Велкова посочи, че са упоменати точка 2.6.4 и точка 2.6.5 от Етичния кодекс. По нейно мнение, ако съветниците решат да обсъдят този въпрос с Етичната комисия, би трябвало да предоставят съвсем конкретно съдържание, няма как да се позоват на общото впечатление и общите изводи, които се налагат от този доклад. Колкото до медиите, които са споменати и въз основа на чиято работа се правят тези изводи, те ще могат да се запознаят с направения анализ от сайта на СЕМ, където безспорно докладът ще бъде публикуван. Заслужава си да се вгледат. Госпожа Велкова няма убеждението, че направените в доклада изводи са безспорни, но именно защото са дискутабилни намира за добре да помислят как да ги коментират с Комисията по етика.

Галина Георгиева направи уточнение, че в доклада, представен на вниманието на членовете от директора на специализирания мониторинг е описано, ще цитира: “Медийното отразяване на футболните протести в центъра на София на 16.11.2023 г. поставя големия въпрос дали доставчиците на медийни услуги са успели да се въздържат от *“придаващо излишна сензационност отразяване на престъпления, насилие и жестокост”* и доколко не са използвани *„за платформа от онези, които насърчават, подбуждат или прилагат насилие. Това са точки 2.6.4 и 2.6.5 от Етичния*

кодекс“. В този смисъл, като се върне към казаното от госпожа Велкова, никъде в доклада не намира и не се е запознала с информация, отговаряща на това има ли нарушение на Закона за радио и телевизия, както и категоричност по отношение на Етичния кодекс на българските медии. Тук отваря скоба за колегите си от отдел Мониторинг. До известна степен е успяла да прегледа в деня голям брой новинарски емисии и публицистика и се обръща към тях с молбата, ако не са го направили, съмнява се да не са, но нека го направят още веднъж, а именно да изчетат така обобщения доклад. Посочи, че подобно на госпожа Велкова, тя също е останала с впечатлението, че са гледали различни медии, различни телевизии, различни предавания. Има значение и сетивността на човек, но смята, че при прочитане на обобщените доклади, визира в конкретика търговските медии, колегите, обобщавали данните си за наблюдаваната от тях медия, запознавайки се след това с цялостната картина, ще видят един сериозен дисбаланс. Към момента госпожа Георгиева наистина не намира информация за нарушение на Закона за радио и телевизия и от гледна точка на Етичния кодекс.

Габриела Наплатанова посочи, че е разколебана в този смисъл.

Пролет Велкова смята, че в доклада ясно се казва, че няма нарушение на Закона за радио и телевизия. Намира, че по този въпрос няма дебат.

Галина Георгиева е разбрала от изказването на госпожа Велкова спрямо Етичния кодекс, че щом има нарушение...

Пролет Велкова отбеляза, че може би не е била достатъчно точна в изказването си. Както госпожа Георгиева ясно е цитирала, в доклада е поставен въпросът дали не се нарушават някои членове. И така би трябвало да бъде, защото СЕМ не е в позиция да казва има ли нарушения на Етичния кодекс или не. Може единствено да постави въпроса дали има нарушение и ако този въпрос е основателен и достатъчно аргументиран в доклада, може би да помолят колегите от отдел Мониторинг да извадят модулите, които според тях са основанието да бъде зададен. Това е работа на Етичната комисия, а не на СЕМ. Госпожа Велкова намира, че коректно е формулирано като въпрос, а не като констатация, че има нарушение, тъй като не е работа на СЕМ да посочва дали има нарушение на Етичния кодекс. По-скоро се обръща към отдел Мониторинг, ако съветниците решат да изпратят сигнал към Комисията по етика, ще могат ли те да го подкрепят с няколко конкретни примера според наблюдението.

Галина Георгиева не намира логика в това, което колегите ѝ се опитват да направят. Ако са на мнение, че има основание, нека се събере мнозинство. Тя няма да подкрепи подобна инициатива. Смята, че е добре да се обърне внимание и на това, че сред колегите от мониторинга има такива, които наблюдават от години и доста доклади са изготвили и представили на вниманието на съветниците, но има и колеги, които по друг начин извършват задълбочения си мониторинг. Отчита, че може би до известна степен това е причината за тази несигурност в момента. Видно е, че няма мнозинство за изпращане на сигнал към Етичната комисия, така че наистина, ще помоли колегите си да не шикалкавят с отдел Мониторинг и да не указват по този начин накъде да...

Габриела Наплатанова постави въпроса кой шикалкави и кой указва? Уточни, че са разколебани, защото в доклада не е посочено нарушение на Закона за радио и телевизия и не става ясно как да процедират.

Пролет Велкова припомни, че когато са попадали друг път на подобни казуси, в които е възможно да са нарушени членове от Кодекса, те са били отправяни за преценка към Етичната комисия.

Галина Георгиева посочи, че в подобни ситуации в доклада се е съдържало предложение сигналът да бъде изпратен към Етична комисия. А в момента чува въпрос от госпожа Велкова към директора на отдела, ще перифразира: „Ако имате основания, можете ли да натрупате достатъчно мотиви, така че да ни дадете основа, на която ние,

съветниците, да стъпим и да препратим натам сигнала? Госпожа Георгиева по този начин разчита това питане и в този смисъл казва шикалкавене, не е упрек, а като: дайте ми основание ...

Пролет Велкова уточни, че има предвид по-скоро тези основания да бъдат подкрепени с конкретни примери, въз основа на които съветниците да преценят дали следва да бъдат отправени към Етичната комисия за отговор на въпроса има ли нарушение на Етичния кодекс. Това ѝ се струва съвсем логично.

Габриела Наплатанова допълни, че така се е случило при отразяването на убийството на Алексей Петров и вече има становища от Етичната комисия, които подкрепят наблюденията и заключенията на мониторинга, но там е ставало дума за два конкретни примера, извадени от търговски доставчици на медийни услуги. Предполага, че затова госпожа Велкова иска да бъдат изведени конкретни примери, ако ще го изпращат до Комисията.

Пролет Велкова потвърди, иначе няма какво да очакват от Комисията.

Соня Момчилова отбеляза, че не е видяла в доклада никакви утвърждения в посока на това, че има алузии, илюзии, внушения или манипулации. Намира, че при едно експресивно и, ще го остави извън скоби, спонтанно отразяване на подобни събития, вероятно е допустимо. Посочи, че основното е колегите от медиите да бъдат уведомени, че съветниците се отнасят бдително към тяхната работа. Подложи доклада на гласуване.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Приема доклада.

Соня Момчилова предложи на колегите си да гласуват относно публикуването на доклада на интернет страницата на СЕМ.

Решение:

СЕМ реши с 3 (три) гласа „за“ и 1 (един) глас „против“ (Галина Георгиева):
Докладът да се публикува на интернет страницата на СЕМ.

ПО ТОЧКА ТРЕТА: Доклади от дирекция Лицензионни, регистрационни, правни режими и международна дейност относно:

- а) уведомителни писма от Агенция Атлантик ЕООД, Агенция Витоша ЕООД, Радио Веселина ЕАД, Радио Експрес АД и Инвестор.бг АД за вписани в ТРРЮЛНЦ към Агенция по вписванията промени;
- б) информация за вписани в ТРРЮЛНЦ към Агенция по вписванията промени по партидите на доставчици на медийни услуги, за които Съвета за електронни медии не е уведомен;
- в) административнонаказателно производство, образувано с АУАН № НД-01-26/2023 г.

а) Уведомителни писма от Агенция Атлантик ЕООД, Агенция Витоша ЕООД, Радио Веселина ЕАД, Радио Експрес АД и Инвестор.бг АД за вписани в ТРРЮЛНЦ към Агенция по вписванията промени;

Доротея Петрова- директор дирекция СА ЛРПР МД, представи доклада. (Приложение б)

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Приема за информация.

б) Информация за вписани в ТРРЮЛНЦ към Агенция по вписванията промени по партидите на доставчици на медийни услуги, за които Съвета за електронни медии не е уведомен;

Доротея Петрова- директор дирекция СА ЛРПР МД, представи доклада. (Приложение б)

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Приема за информация. Да се изпрати уведомително писмо на доставчиците, че настъпилите промени, които не могат да бъдат вписани служебно от страна на СЕМ следва да бъдат изрично заявени пред Съвета за електронни медии.

Соня Момчилова, преди да закрие тази част от заседанието, информира за взети мерки от страна на Съвета по повод зачестилите сигнали от граждани относно доставчици на програми с детско съдържание, предимно анимационно, и реклами, които според членовете, а и според мнението на потребителите не са подходящи за детската аудитория. Уточни, че са взели решение да се изпратят уведомителни писма до централите, които се намират извън страната.

Емилия Станева – гл. секретар, допълни, че са получени множество сигнали относно търговски съобщения в чуждестранни детски програми. Подчерта, че за българската, регистрирана от СЕМ, програма няма подобни подадени сигнали. В жалбите на родителите се твърди, а и експерт от СЕМ след преглед на разпространеното съдържание също е потвърдил включване на реклами, насочени към възрастни - за различни здравословни проблеми и тяхното преодоляване, за лекарствени средства и хранителни добавки също за възрастни. Чрез регистъра MAVISE е установена държавата, под чиято юрисдикция са доставчиците, създаващи детските програми, и предстои те да бъдат информирани за констатациите. В случай, че не настъпят промени във включваните реклами, то ще се изпратят писма и до медийния регулатор в държавата, под чиято юрисдикция е съответния доставчик.

Соня Момчилова подчерта, че СЕМ взима предвид всички получени сигнали. Благодарни на всички проследили заседанието и уточни, че останалите точки от дневния ред ще бъдат разгледани в работен порядък.

в) административнонаказателно производство, образувано с АУАН № НД-01-26/2023 г.

Вл. Павлов – ст. юрисконсулт, представи доклада. (Приложение 7)

Решение:

СЕМ реши с 3 (три) гласа „за“ и 1 (един) глас „против“ (Галина Георгиева): Относно АУАН № НД-01-26/2023 г., съставен на Вижън Лаб ЕООД за нарушение на чл. 82, ал. 4 от ЗРТ – спонсориране на актуално-публицистично предаване за текущи събития, приема случая за маловажен.

ПО ТОЧКА РАЗНИ: Предложение от Г. Наплатанова – член на СЕМ, за изменение на Критериите за оценяване на кандидатите за лицензии за осъществяване на радиодейност, включително тяхната относителна тежест при определяне на

комплексната оценка при провеждането на конкурси за издаването на лицензии за радиодейност по реда на чл. 116 и следващите от ЗРТ.

Соня Момчилова намира идеите на госпожа Наплатанова за градивни и я покани да ги сподели със съветниците.

Габриела Наплатанова сподели, че идеята ѝ е да бъде отворен диалог по темата в работен порядък, ако трябва да се обсъди и извън СЕМ. При проведените през 2023 г. конкурси - за Ловеч, Търговище и Монтана, е отчела лек дисбаланс в критериите и в разпределението на точките по тях. Смята за нелогично да се търси опит в телевизионна дейност когато се провежда конкурс за радиодейност. Това са мотивите да поиска изменение в документа, по който се отчитат оценките. Може в същия формат, в който са били приети през 2008 година, да се обсъдят и сега, като се преработят леко и да се отчитат показателите за телевизионната дейност и опит в региона с ДА и НЕ в таблицата с критериите. Второто ѝ предложение е относно случаите, когато има двама кандидати с равен брой точки на първо място, да бъде изработено от съветниците изрично указание какво ще отчитат като тежест при взимането на мотивирано решение. В други конкурси има такъв тип инструкции за действие при подобна хипотеза. Госпожа Наплатанова отбеляза също и аргументите, посочени от колегите от КРС, че не е необходимо да се изчислява средно аритметично резултата на всеки кандидат, но това следва да бъде обсъдено допълнително дали да бъде променено или не. Въпросът е точките, които са за опит в телевизионна дейност и за дейност в региона как ще бъдат разпределени по останалите критерии, които са в самия документ, по който работят. Госпожа Наплатанова подчерта, че това е нейно начално предложение, което може да претърпи изменения, въпросът е да се върши работата ефективно и да е прозрачно това, което се решава.

Пролет Велкова допълни, че е имала шанса да бъде в комисията по двата конкурса и някак спонтанно е възникнал разговор за това колко са адекватни критериите и дали не трябва да бъдат променени. На последния конкурс са обсъдили и с колеги от КРС, които са изтъкнали сходни на изложените от госпожа Наплатанова аргументи. Госпожа Велкова смята, че предложенията са разумни. Иска да уточни по последното предложение, за да стане ясно, че точките се сумират от всички участници в комисията и после се разделят на броя на участниците.

Галина Георгиева намира, че не е необходимо допълнително обяснение, съветниците го разбират. Поиска да разбере кое е непрозрачно според думите на госпожа Наплатанова.

Габриела Наплатанова уточни, че не е казала непрозрачно, казала е ефективно и...

Галина Георгиева посочи, че думите са били: ефективно и прозрачно.

Соня Момчилова направи уточнение, че госпожа Наплатанова е искала да каже, че продължават да си вършат работата ефективно и прозрачно.

Пролет Велкова добави, че освен тези три конкретни предложения може би си заслужава да огледат всички критерии, да ги премислят, да преценят имат ли нужда от обновяване, да ги обсъдят с КРС, които също имат инициатива и мнение по въпроса, и ако се прецени да бъдат направени промени, да се направят.

Соня Момчилова също е присъствала на последния конкурс и отбеляза, че са били на едно мнение с колегите от КРС, затова предлага да се пристъпи към юридически издържано оформяне на нови критерии.

Галина Георгиева отбеляза, че настоящите критерии са изготвени и са комуникирани с бизнеса, АБРО, КРС и СЕМ. Затова нейното предложение е, преди да се пристъпи към изготвянето на каквато и да било промяна по конкурсната документация, да се организира среща и бизнесът да е запознат с намеренията на СЕМ, тъй като това ще има директен отзвук върху тяхната дейност. Госпожа Георгиева апелира за една по-

широка аудитория и присъстващи от страна както на бизнеса, така и на КРС, на всички заинтересовани страни. Припомни, че независимо, че са изготвени през 2008 г., тези критерии са минали и консултации, и обсъждане, затова би било добре да се изяснят мотивите, вследствие на които се дава това предложение.

Габриела Наплатанова се обърна към госпожа Георгиева с въпроса каква е логиката да се търси опит в телевизионна дейност в радиоконкурс?

Галина Георгиева на свой ред попита каква е логиката да се прави промяна по нещо, което засяга бизнеса без да се допитат до него.

Габриела Наплатанова не е казала да не се допитат, нека се допитат.

Галина Георгиева приема, че в този смисъл колегите ѝ са съгласни с нейното предложение.

Соня Момчилова смята, че предвид окрупняването на влияние, което е безпрецедентно към момента, точно в тази посока трябва да се направят промени и то в много спешен порядък, а дали това ще е удобно или неудобно, дали е целесъобразно за нуждите и целеполагането на определени медии, госпожа Момчилова намира, че им влизат максимално в положението, да, ще ги информират и да, може да потърсят отговор, но предлага този отговор да не повлияе решението на съветниците. Прикани колегите си, ако са съгласни да бъдат направени промени, да гласуват.

Решение:

СЕМ реши с 3 (три) гласа „за“ и 1 глас „против“ (Галина Георгиева): Да се предприемат действия за преглед и предложения за редакция на Критериите за оценяване на кандидатите за лицензии за осъществяване на радиодейност, в съответствие с доклада.

ИНФОРМАЦИИ:

- Доклад от И. Люцканов, дирекция ЛРПРМД, относно проведен семинар на тема „Видимост на аудио-визуално съдържание и услуги от общ интерес“, проведен в Страсбург, Франция. (Приложение 9)

Илия Люцканов – ст. експерт СА ЛРПРМД, представи доклада. На 5.12.2023 г., след решение на СЕМ, е взел участие в затворен семинар на тема „Видимост на аудио-визуално съдържание и услуги от общ интерес“, проведен в Страсбург, Франция. Семинарът е организиран от Европейската аудиовизуална обсерватория в сътрудничество с Европейски съюз за радио и телевизия. Целта е била да се обсъдят възможностите и предизвикателствата, породени от правилата за видимост на европейските произведения и услуги от общ интерес, установени в Директивата за аудио-визуалните медийни услуги и разглеждани в по-широкия контекст на Пакета за цифровите услуги и Европейския законодателен акт за свободата на медиите. От OFFCOM е представена презентация относно новите правила за популяризиране на обществените медии в Обединеното кралство. Видимостта е стратегически актив, който може да бъде търгуван, доставчиците на аудио-визуални медийни услуги редовно водят търговски преговори с производители на техника, дистрибутори на медийно съдържание и онлайн платформи, за да получат видимост. Регулирането в онлайн пространството се развива бързо, но изисква внимателно балансиране между обществените политики. Видимостта може да е свързана както със софтуера (видимост в началните страници на интерфейсите), така и хардуерна – бутоните на дистанционни устройства да водят направо към услуги от общ интерес. Според представителя на Европейския съюз за радио и телевизия, трябва да има специално третиране за обществените програми - да могат да бъдат достъпни с минимални усилия от

потребителите. В момента, за да бъде достъпен канала на Белгийската обществена телевизия в цифровия медия плейър Chromecast на Google трябва да се направят 17 клика на дистанционното. Видимостта е нужна, защото тя води до: свобода на изразяване и на формиране на мнение; медиен плурализъм и културно разнообразие; достъп до надеждна информация, разнообразно и качествено съдържание. Важно значение за видимостта има регулаторната намеса. Преподавател в Намюрския университет споделя, че от 10 държави членки, които имат законодателна рамка за видимост на услугите от общ интерес, само Германия, Франция, Италия и Белгия са въвели действащи правила. Те са разработени от националните правителства и регулаторни органи, заедно със заинтересованите страни от индустрията. Част от правилата налагат обществените линейни и нелинейни медийни услуги да бъдат разположени на първите позиции на Електронните програмни справочници (EPG) или в началните страници на онлайн платформите, системите за препоръка на съдържание и резултатите от търсене трябва да предлагат на потребителя съдържание от общ интерес. Правилата се отнасят и до производители на техника и интернет магазини за приложения. Отбелязани са някои проблематични въпроси, произтичащи от чл. 7а от ДАВМУ: Какво е аудио-визуална услуга от общ интерес? Кои платформи трябва да бъдат обхванати? Как трябва да бъде подсигурана видимостта? Трябва ли видимостта да се търси и в програми със специализиран профил? Докъде се простира правото на потребителя да персонализира съдържанието? Трябва ли правилата за видимост да се установяват само за националния пазар? От ARCOM са представили опита на регулатора по темата. Френският закон е определил 8 програми за услуги от общ интерес, които трябва да имат видимост на потребителските интерфейси при определени марки телевизори и дистанционни управления, цифрови медия плейъри, виртуални асистенти, игрови конзоли и доставчици на услуги. Според ирландският регулатор (Coimisiún na Meán), регулаторните органи трябва да инициират дискусиата със заинтересованите страни и всички да са единни по темата за видимостта, тъй като тя разширява достъпа до съдържание за всички потребители и насърчава интереса на по-младата аудитория. В момента правомощията на ирландския регулатор се увеличават и ще бъдат изготвени кодекс и правила за видимост на съдържанието от общ интерес, валидни за линейните и нелинейни медии. Съдържание от общ интерес в Ирландия е: ирландската култура, история, наследство, общество, спорт, език или други въпроси, представляващи интерес за населението на страната; съдържащо безпристрастна и независима журналистика; съдържание, свързано със събитие или въпрос от голямо значение за народа на Ирландия и за хора с ирландски произход, живеещи в чужбина; свързано с екологичната устойчивост и изменението на климата, свързано с правата на човека, включително равенството, многообразието и приобщаването; свързано с наука или образование. От AGCOM са очертали законовите правомощията на италианския регулатор – издават насоки за гарантиране на видимост на услугите от общ интерес, както на медийните доставчици, така и на производителите на техника. В рамките на дискусиата е отбелязано съществуването на конфликт между чл. 7а от ДАВМУ и чл. 19 от EMFA. Представен е и преглед на относимите към видимостта регулаторни връзки в EMFA (чл. 15 и чл. 19), DSA (чл. 25, чл. 27, чл. 38, чл. 44, чл. 45), DSM (чл. 6) и укрепления Кодекс за поведение във връзка с дезинформацията (ангажименти 18 и 22). Представена е и презентация за проблеми, свързани с видимостта на услугите от общ интерес в потребителските интерфейси и интерфейсите на новите дистанционни управления. Участниците са се обединили около мнението, че разговорът за видимостта трябва да продължи и към него да бъдат привлечени и представители на онлайн платформите.

Решение: СЕМ приема за информация.

Соня Момчилова закри заседанието.

Материали приложени към Протокол № 1

Приложение 1 (Дневен ред)

Приложение 2 (Отчет за дейността на БНР с вх.№РД-21 17-00-31/22г./19.12.2023г.)

Приложение 3 (Доклад от З. Гюрова с изх. №НД-04 30-07-1/08.01.2024г.)

Приложение 4 (Доклад от Н. Николова с изх. № БФ-22 36-00-2/05.01.2024г.)

Приложение 5 (Доклад от З. Гюрова и екип на САМА с изх. № НД-04 30-07-2/09.01.2024г.)

Приложение 6 (Доклад от Д.Петрова с изх. №ЛРР-15 30-04-1/08.01.2024 г.)

Приложение 7 (Доклад от Вл. Петров с изх. № ПД-08 30-12-1/05.01.2024 г.)

Приложение 8 (Доклад от Г. Наплатанова с изх. № РД-18 30-02-1/09.01.2024 г.)

Приложение 9 (Доклад от И.Люцканов с изх. № МД-06 30-11-1/08.01.2024 г.)

Соня Момчилова
Председател на СЕМ

Пролет Велкова

Габриела
Наплатанова

Симона Велева
отсъства

Галина Георгиева

Старши специалист:

.....

Николина Джидрова